

บทที่ 5

ปัญหาและอุปสรรคของนโยบายของรัฐ มาตรการทางกฎหมายและองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองชนิดพันธุ์และแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเล

จากการศึกษานโยบายของรัฐ มาตรการทางกฎหมายและองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องในการคุ้มครองชนิดพันธุ์และแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลในประเทศไทย พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ดังนี้รายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 ปัญหาเกี่ยวกับแนวโน้มนโยบายและแผนการดำเนินงานของรัฐในการคุ้มครองชนิดพันธุ์และแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลในประเทศไทย

เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีแผนการจัดการเต่าทะเลของประเทศไทยที่จะใช้เป็นแผนแม่บทในการกำหนดแนวโน้มนโยบาย และขั้นตอนการดำเนินงานในหลายด้าน ทั้งในด้านการบริหารและจัดการ ด้านกฎหมาย และด้านเทคนิค ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการในด้านการจัดการ และการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์และแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลในประเทศไทย จึงมีเพียงแผนงานและนโยบายต่างๆ อาทิ เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม นโยบาย มาตรการและแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนซึ่งเป็นเพียงนโยบายในระดับทั่วไปเพื่อเป็นการนำไปสู่แผนการปฏิบัติที่มีความชัดเจนในเรื่องต่างๆ ไม่ได้เฉพาะเจาะจงในการเรื่องการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์และแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลในประเทศไทยโดยเฉพาะ ซึ่งอาจทำให้การอนุรักษ์ชนิดพันธุ์และแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลเป็นไปอย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ

นอกจากนี้จากการศึกษาแผนและนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในของการคุ้มครองเต่าทะเลที่มีอยู่ในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่ามีได้จัดลำดับความสำคัญ หรือความเร่งด่วนของปัญหา จึงอาจจะเป็นอุปสรรคสำคัญในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะแต่ละปัญหาจำเป็นต้องใช้งบประมาณ กำลังคนและระยะเวลาในการแก้ปัญหาต่างกัน หากไม่ได้มีการจัดลำดับความสำคัญว่าปัญหาใดควรดำเนินการก่อนหลังย่อมเป็นภาระยากที่จะบรรลุเป้าหมายตามที่นโยบายที่ได้ตั้งไว้

อย่างไรก็ตามขณะนี้ได้มีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันเกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกองทัพเรือ ทั้งนี้ในการจัดการประชุมดังกล่าว ผู้เชี่ยวชาญการเพาะฟักและอนุบาลลูกเต่าทะเล รวมทั้งมีการพูดคุยกันเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในมิติต่างๆ และแนวทางการแก้ไขปัญหาซึ่งนำไปสู่การจัดทำแผนและแนวทางการจัดการเต่าทะเล ล่าสุดร่างฯดังกล่าวผ่านการพิจารณาเห็นชอบแล้วและอยู่ในระหว่างดำเนินการประกาศใช้อีกอย่างเป็นทางการ

5.2 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการวางแผนจัดการแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเล

มาตรการทางกฎหมายที่ได้ถูกนำมาใช้ในการวางแผนจัดการและป้องกันปัญหาของทรัพยากรเต่าทะเลยังคงมีข้อบัญชาอยู่ คือในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 66 วรรคสอง¹ กำหนดไว้ว่า การจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อนรวมทั้งได้ให้องค์กรอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้แต่อย่างใด จึงต้องมีการแก้ไขบทบัญญัติของ

¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 66 วรรคสอง บัญญัติว่า การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ จะกระทำทำให้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์กรอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 เพื่อรับรองรัฐธรรมนูญที่ตราขึ้น
ภายหลัง²

5.3 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเล

มาตรการทางกฎหมายที่ได้ถูกนำมาใช้ในการคุ้มครองดูแล และจัดการแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลยังคงมีข้อปัญหาอยู่ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.3.1 ปัญหาของกระบวนการในการบังคับใช้กฎหมาย

ปัญหานี้นับได้ว่าเป็นอุปสรรคในประการสำคัญที่ทำให้รัฐไม่สามารถจะนำเอามาตรการทางกฎหมายมาปรับใช้ในการคุ้มครองแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลที่อยู่ในเขตของอุทยานแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควร ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติทางทะเลซึ่งปฏิบัติน้ำที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติแห่งต่างๆ นั้น จะมีภาระนำเอามาตรการทางกฎหมายในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 มาปรับใช้กับกระบวนการในการคุ้มครองดูแลทรัพยากรชายฝั่งทะเลน้อยมาก หรือเห็บจะไม่มีการบังคับใช้กฎหมายในเขตอุทยานแห่งชาติบางพื้นที่เลย เมื่อเทียบกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ในเรื่องอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการบุกรุกพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อเข้าไปตั้งถิ่นฐานของราชภรา การทิ้งขยะมูลฝอย หรือการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าภายในเขตอุทยานแห่งชาติเหล่านั้นเป็นต้น ซึ่งความผิดที่มีการบังคับใช้กฎหมายเหล่านั้น จะเป็นการกระทำการทำความผิดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบการกระทำได้โดยง่าย และสามารถที่จะจับกุมได้โดยมีพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิด ซึ่งมีความแตกต่างกับการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเล ซึ่งเป็นบริเวณชายหาด รวมไปถึงแนวปะการังและแหล่งหญ้าทะเลที่อยู่ใต้ทะเล ดังนั้นจึงทำให้ตรวจพบการกระทำความผิดได้ยาก หรือจะเป็นปัญหาในเรื่องของการละเลย ไม่บังคับใช้บทบัญญัติของกฎหมายที่มีอยู่ด้วยเหตุผลประการใดๆ ก็ตาม นับได้ว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การบังคับใช้มาตรการ

² สุวัลักษณ์ สาครุณนัสพันธ์, กฎหมายกับการบริหารจัดการหญ้าทะเล,(นครปฐม : คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2548), น. 46.

ทางกฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะยับยั้งไม่ให้มีผู้กระทำความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายได้

5.3.2 ปัญหาความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติกฎหมาย

ในพระราชบัญญัติอุथayanแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ซึ่งปัญหาดังกล่าวนั้นเกิดขึ้นมาจากการไม่ครอบคลุมของถ้อยคำในกฎหมาย โดยในมาตรา 4(1) นั้น ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ที่ดิน” ภายใต้กฎหมายแห่งชาติว่าหมายความถึง พื้นที่ดินทั่วไป ภูเขา ห้วย หนอง คลอง เป็นบาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย ซึ่งการให้คำจำกัดความดังกล่าวทำให้เกิดปัญหานี้มาในการตีความกฎหมายนั้นขึ้นมา ทั้งนี้เนื่องจากคำว่า “ที่ชายทะเล” นั้นมีความหมายที่แตกต่างกันในมาตรา 1³ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว จะพบว่ามีคำพากษาของศาลฎีกาที่ได้ให้ความหมายของคำว่า “ที่ชายทะเล” ตามประมวลกฎหมายที่ดินเข้าไว้ในหมายคดี⁴ โดยในคำพากษาศาลฎีกาที่ 214/2480 ได้วินิจฉัยว่า “ที่ชายทะเลนั้นมีความหมายถึงบริเวณพื้นดินและชายทะเล ซึ่งประกอบกันเป็นที่ร่วมตั้งของแนวชายฝั่งทะเลและมีน้ำท่วมถึงเป็นประจำทุกปีในฤดูน้ำ เพาะปลูกน้ำที่ชายทะเลเจ้มีฐานะทางกฎหมาย เช่นเดียวกับที่ชายตั้งของแม่น้ำลำคลอง และทางน้ำภายในแผ่นดิน...” ซึ่งเมื่อพิจารณาจากคำจำกัดความของศาลฎีกดังกล่าวแล้ว ย่อมที่จะทำให้เข้าใจได้ว่าที่ชายทะเลนั้น ก็คือพื้นดินที่มีบริเวณติดต่อกับทะเลซึ่งประกอบกันเป็นที่ร่วมตั้ง และจะมีน้ำทะเลท่วมถึงก็แต่เฉพาะในบางฤดูเท่านั้น ซึ่งถ้าหากในพระราชบัญญัติอุथayanแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ได้ยึดถือเอาคำจำกัดความของที่ชายทะเลตามประมวลกฎหมายที่ดินดังกล่าวแล้ว ก็ย่อมที่จะทำให้เกิดปัญหากับการคุ้มครองแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลภายในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล ที่ตั้งอยู่ในบริเวณแนวชายฝั่งทะเลที่มีน้ำท่วมถึงอยู่ตลอดเวลาจนถึงในบริเวณน่าน้ำได้ ทะเลที่มีน้ำลึก ดังนั้นถ้าหากตีความคำว่า “ที่ดิน” ในประมวลกฎหมายที่ดิน ภายใต้กฎหมายแห่งชาติทางทะเลว่าหมายความถึงเพียง “พื้นที่ชายทะเล” ที่มีน้ำทะเลท่วมถึงในบางฤดูเท่านั้น

³ ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1 บัญญัติว่า

ในประมวลกฎหมายนี้

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึงภูเขา ห้วย หนอง คลอง เป็นบาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย.

⁴ คำพากษาศาลฎีกาที่ 214/2480 , 410/2485 , 451/2496 , 1588-1599/2497

และ 2789/2519

อุทัยานแห่งชาติทางทะเลจะไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ในการคุ้มครองดูแลแหล่งที่อยู่อาศัย ของเต่าทะเลในบริเวณนั้นอีกต่อไป และถึงแม้ว่าในปัจจุบันคณะกรรมการกุษลภูมิจะได้ทำการ ตีความคำว่า “ที่ชายทะเล” ในประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อการขยายความบทบัญญัติของกฎหมาย ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นว่า “ที่ชายทะเล” หมายความถึง พื้นที่ชายทะเลที่จมอยู่ใต้น้ำ หรือพื้นที่ใต้ น้ำทะเลซึ่งเป็นส่วนต่อเนื่องลงไปในทะเลของที่ชายทะเล และจมอยู่ใต้ผิวน้ำทะเลตลอดเวลาแม้แต่ ในเวลาที่น้ำทะเลลงต่ำสุด⁵ แล้วก็ตาม แต่ความเห็นของคณะกรรมการกุษลภูมิดังกล่าวนั้นไม่ได้มี ฐานะเป็นกฎหมาย ดังนั้นจึงยังไม่สามารถที่จะใช้แก้ไขปัญหาความไม่ชัดเจนในการตีความ บทบัญญัติของกฎหมายตามที่ได้กล่าวมาแล้วได้ ดังนั้นจึงต้องยึดตามแนวคำพิพากษาของศาล จึงทำให้เขตอุทยานแห่งชาติของประเทศไทยไม่หมายความรวมถึงเขตพื้นที่ในทะเลที่น้ำท่วม ตลอดเวลา ซึ่งย่อมเป็นการจำกัดเขตอำนาจของเจ้าพนักงานอุทยานแห่งชาติในการที่จะบังคับใช้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ได้เฉพาะในเขตพื้นดินเท่านั้น ส่วนในพื้นที่ห้องทะเล นั้น ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าในเขตแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลทั้งหมดที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ทางทะเล เนื่องจากปัญหาความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติของกฎหมายทำให้เขตอุทยานแหล่งชาติ มีความหมายเฉพาะบริเวณชายหาดที่เป็นพื้นดินเท่านั้นไม่ว่าไปถึงบริเวณในทะเลซึ่งเป็นบริเวณ ที่มีความสำคัญในการคุ้มครองเต่าทะเล ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่า ควรประกาศให้บริเวณทะเลใน เขตอุทยานที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเล ให้เป็นที่รักษาพืชพันธุ์ทั้งหมดซึ่งจะทำให้อำนาจ หน้าที่ในการดูแลเป็นของเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรช้ายั่งคงทางทะเล กองทัพเรือ หรือกองบังคับ การตำรวจน้ำ โดยกฎหมายที่จะนำมาบังคับใช้ คือ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 ที่มี มาตราการในการคุ้มครองเต่าทะเลและแหล่งที่อยู่ของเต่าทะเลที่ใกล้เคียงกับพระราชบัญญัติ อุทัยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 แต่อย่างไรก็ตามโฆษณาของพระราชบัญญัติกิจการประมง พ.ศ. 2490นั้น มี ความรุนแรงน้อยกว่าพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 อุ่นมาก

5.3.3 ปัญหารွ้องความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย

สำหรับปัญหารุ้องความไม่ครอบคลุมของกฎหมายในการคุ้มครองแหล่งที่อยู่อาศัยของ เต่าทะเลนั้น จากการศึกษาแหล่งวางแผนไว้เต่าทะเลที่สำคัญของประเทศไทยในปัจจุบันพบปัญหา ดังต่อไปนี้

⁵ ความเห็นของคณะกรรมการกุษลภูมิ เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2528

(1) แหล่งที่มาของเงินทุนที่ได้รับ ไม่ได้มีการประกาศให้เป็นพื้นที่คุ้มครองประเภทใด ได้แก่ หาดทรายนอก จังหวัดระนอง และเกาะโกยกลีก จังหวัดสตูล

(2) แหล่งว่างไข่เต่าทะเลบางแห่งแม้มีการประกาศให้เป็นพื้นที่คุ้มครองห้ามทิ้งขยะ แต่ก็ยังคงมีปัญหาการเลื่อนสภาพลงของสภาพแวดล้อม แหล่งว่างไข่ของเต่าทะเลอยู่ อันมีที่มาจากการหล่ายสาเหตุ อาทิ เช่น ปัญหาเจ้าพนักงานไม่เพียงพอในการดูแลพื้นที่คุ้มครอง ได้อย่างทั่วถึง ปัญหาเรื่องโทษของกฎหมายที่ดำเนินกิจกรรมในป่าฯ ประชาชนไม่เกิดความเกรงกลัวที่จะกระทำการผิด

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่คุ้มครองแล้ว ผู้เขียนมีความเห็นว่า สำหรับพื้นที่ที่ยังไม่ได้กำหนดเป็นพื้นที่คุ้มครองประเภทใดนั้น ควรประกาศให้เป็นพื้นที่คุ้มครองเต่าทะเลวงไชโดยอาศัยมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 เนื่องจากสามารถควบคุมบริเวณที่เต่าทะเลอาศัยอยู่ในช่วงที่เต่าทะเลเตรียมที่จะวางไข่ เนื่องจากพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 สามารถบังคับใช้ใกล้ถึง 200 ไมล์ทะเล ซึ่งกว้างกว่ากฎหมายฉบับอื่น นอกจากนี้ยังให้อำนาจในการกำหนดมาตรการที่จำเป็นในคุ้มครองพันธุ์เต่าทะเล สำหรับในพื้นที่ที่ได้มีการประกาศเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองได้ แล้วแต่ ยังคงมีปัญหาอยู่ และปัญหาที่เกิดมีความเร่งด่วน รุนแรง อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายกับแหล่งรวมไว้ ก็สามารถใช้แก้ไขปัญหานั้นทันทีโดยประกาศให้เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 โดยสามารถกำหนดมาตรการสำหรับแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้โดยเฉพาะ อย่างไรก็ตามมาตรการดังกล่าวเป็นเพียงมาตรการชั่วคราวเท่านั้น จึงต้องดำเนินการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป ตัวอย่างเช่น ควรแก้ไขเพิ่มโบทตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490

5.4 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการค้าระหว่างประเทศ

จากการศึกษาภูมายาของประเทศไทยเกี่ยวกับการควบคุมการค้าสัตว์ป่าระหว่างประเทศของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ตามอนุสัญญา CITES เนื่องจากประชากรเต่าทะเลในประเทศไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วจนใกล้จะสูญพันธุ์ ผู้เขียนจึงเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะใช้มาตรการที่เข้มงวดที่สุดในการควบคุม ซึ่ง การนำเข้าหลักเกณฑ์ตามอนุสัญญา มาเปรียบเทียบกับภูมายาของไทย เพื่อปรับปรุงแก้ไขภูมายาของไทยเป็นอยู่ ย่อมจะเป็นวิธีที่จะทำให้มาตรการในการควบคุมการค้าที่จะใช้คุ้มครองทรัพยากรเต่าทะเลที่นับกำลังลดจำนวนลง

ไปทุกวัน สำหรับปัญหาของประเทศไทยเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศที่มีนิยมพันธุ์ของสัตว์ป่า ซึ่งรวมทั้ง เต่าทะเลนั้น มีดังต่อไปนี้

5.4.1 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย

มาตรการทางกฎหมายไทยเกี่ยวกับการควบคุมการค้าสัตว์ป่าระหว่างประเทศตามข้อกำหนดของอนุสัญญา CITES คือ บทบัญญัติตามมาตรา 23 และ มาตรา 24 พระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ซึ่งปัญหาหลักของมาตรการดังกล่าว เป็นมาตรการห้ามนำเข้า ส่งออก สัตว์ป่าและซากสัตว์ป่าตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และมาตรการกำหนดให้ต้องมีการขออนุญาตนำเข้า ส่งออก สัตว์และซากของสัตว์ป่าที่กำหนดไว้ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ (ซึ่งก็คือสัตว์ป่าที่กำหนดไว้ในบัญชีควบคุมของอนุสัญญา CITES นั้นเอง) โดยจะต้องได้รับการอนุญาตให้นำเข้า ส่งออก และนำผ่านจากอธิบดีก่อน มาตรการควบคุมการนำเข้า ส่งออก และนำผ่านสัตว์ป่าตามมาตรา 23 และมาตรา 24 พระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ดังกล่าวมิได้เป็นการห้ามนำเข้า ส่งออกสัตว์ป่าประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเด็ดขาด แต่อย่างใด เพียงแต่กำหนดให้ต้องขออนุญาตตามขั้นตอนก่อนเท่านั้น ซึ่งตามข้อกำหนดของอนุสัญญา CITES นั้น แบ่งการควบคุมชนิดพันธุ์โดยการกำหนดบัญชีชนิดพันธุ์หมายเลข 1,2 และ 3 ซึ่งมีความเข้มงวดในการควบคุมตามลำดับ โดยเต่าทะเลทั้ง 5 ชนิดในประเทศไทย ถือเป็นสัตว์ป่าควบคุมตามบัญชีชนิดพันธุ์หมายเลข 1 ของอนุสัญญา CITES ที่มีข้อกำหนดควบคุมการนำเข้า ส่งออก ที่เข้มงวดที่สุด โดยอนุสัญญา CITES กำหนดห้ามนำเข้า ส่งออก เต่าทะเลเพื่อการค้าโดยเด็ดขาด แต่สำหรับมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยตามมาตรา 23 และมาตรา 24 มิได้กำหนดห้ามนำเข้า ส่งออกชนิดพันธุ์ตามที่อนุสัญญา CITES กำหนดไว้แต่อย่างใด เพียงแต่กำหนดเฉพาะให้มีการขออนุญาตการนำเข้า ส่งออก สัตว์ป่าชนิดที่กำหนดไว้ตามบัญชีของอนุสัญญา CITES เท่านั้น มิได้แบ่งมาตรการในการควบคุมชนิดพันธุ์ต่างๆ ตามบัญชีชนิดพันธุ์ที่อนุสัญญา CITES กำหนดไว้แต่อย่างใด

ตามอนุสัญญา CITES กำหนดให้ประเทศไทยคือจะต้องมีมาตรการทางกฎหมาย สำหรับการรับหรือส่งกลับออกไปสำหรับชนิดพันธุ์ตามบัญชีหมายเลข 1, 2 และ 3 ที่ยึดได้จากการกระทำความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมาย แต่มาตรการตามพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 แม้จะมีมาตรการในการรับชนิดพันธุ์ซึ่งได้มาจากการกระทำความผิด⁶ แต่ไม่ได้

⁶ มาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

กำหนดมาตรการสำหรับการส่งกลับออกไปปั๊งชนิดพันธุ์ที่ยืดไปจากการกระทำความผิดแต่อย่างใด⁷ จากการที่ประเทศไทยเป็นภาคีในอนุสัญญาดังกล่าวซึ่งมีพันธกรณีที่ต้องอนุรักษิกមายภายในให้เป็นไปตามหลักการของอนุสัญญาCITES ดังนั้นประเทศไทยจึงควรกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการส่งกลับสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่า ตามข้อตกลงระหว่างประเทศไทยว่าด้วยการค้าสัตว์ป่า ที่ได้มาจากการกระทำการผิดตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 เกี่ยวกับการฝ่าฝืนบทบัญญัติในการควบคุมการนำเข้า ส่งออก นำผ่านสัตว์ป่าตามข้อตกลงระหว่างประเทศไทยว่าด้วยการค้าสัตว์ป่านอกจานิมาตรการสั่งรับสัตว์ป่าที่ได้จากการกระทำการผิดดังกล่าวให้ตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มาตรา 58 ที่กำหนดไว้แล้ว ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการส่งออกกลับออกไปปั๊งประเทศไทยที่เป็นแหล่งกำเนิดของสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ของสัตว์ป่า ดังกล่าว อย่างไรก็ตามอาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้เนื่องจากหากมีการกำหนดให้มีมาตรการในการส่งกลับสัตว์ป่าคุ้มครองจริง จะมีปัญหาว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าควรกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการส่งกลับสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่า เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาCITES โดยกำหนดเงื่อนไขในการส่งกลับสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่า ในเฉพาะกรณีที่ประเทศไทยผู้รับกลับต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเท่านั้น เพื่อไม่ให้ประเทศไทยต้องผิดชอบเกินความจำเป็น

5.4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดตั้งด่านตรวจสัตว์ป่า

ประเทศไทยในการดำเนินการจัดตั้งด่านตรวจสัตว์ป่าขึ้นเพื่อควบคุมการนำเข้า ส่งออก และนำผ่านสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า ตามบัญชีชนิดพันธุ์ที่อนุสัญญา CITES กำหนด มาตรการคุ้มครองเอาไว้ สำหรับประเทศไทยแม้ว่าจะได้จัดตั้งด่านตรวจสัตว์ป่าตามจุดต่างๆ ที่ได้มีการนำเข้า ส่งออก และนำผ่านสัตว์ป่า เช่น ท่าอากาศยานดอนเมือง ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าเรือคลองเตย หรือตามแนวชายแดนในแต่ละภาคของประเทศไทยแล้วก็ตาม แต่ก็ยังถือว่ามีด่าน

⁷ วันธนา เสาร์ดี, “การควบคุมการค้าสัตว์ป่าระหว่างประเทศของประเทศไทย” วิทยานิพนธ์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548), น. 95.

ตรวจสัตว์ป่าอยู่จำนวนไม่นานนัก โดยมีอยู่ประมาณ 20 กว่าด่านทั่วประเทศเท่านั้น⁸ ซึ่งยังไม่ครอบคลุมเพียงพอจึงก่อให้เกิดการลักลอบนำเข้า ส่งออก และนำผ่านสัตว์ป่า

5.5 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากการทำประมง

ปัญหาของมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันปัญหาจากทำประมงแบ่งได้เป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

5.5.1 ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมเรื่อประมงและกำหนดห้ามใช้เครื่องมือบางชนิดในการทำการประมง

เนื่องจากมาตรการในการควบคุมโดยการขึ้นทะเบียนกำหนดให้การขึ้นทะเบียนเรื่อประมงต้องไปดำเนินการขึ้นทะเบียนที่กรมการขันส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวี สรุวการขึ้นทะเบียนเครื่องมือการทำประมงต้องไปดำเนินการขึ้นทะเบียนที่กรมประมง ซึ่งการอาจจะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติสำหรับประชาชนที่อาจเกิดความยุ่งยากสับสน ทั้งการขึ้นทะเบียนแยกกันก็อาจเกิดความสับสนในการควบคุมของหน่วยงานระหว่างกันเอง

ปัญหาในทางปฏิบัติตามมาเป็นเรื่องการส่วนทะเบียนในการขึ้นทะเบียนเรื่อประมง คือ นำทะเบียนเรือที่ต้องใช้สำหรับเรือ 1 ลำไปใช้กับเรือหลายลำ และปัญหาการขึ้นทะเบียนเครื่องมือทำการประมง ตามมาตรา 29 ของพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490⁹ เมื่อผู้ประกอบกิจการประมงได้รับอาญาบัตรในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งแล้วก็สามารถใช้อาญาบัตรนั้นไปทำการประมงในท้องที่อื่นได้ทั่วราชอาณาจักร เพียงแต่ต้องเสียอากรเพิ่มเติมเท่านั้น ทำให้ยากต่อการควบคุมการทำประมงโดยเฉพาะการควบคุมเรื่อประมงเพื่อนอนุรักษ์สัตว์น้ำ

⁸ สมชาย เลี้ยงพรวรรณ, การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าในประเทศไทย, พิมพ์ครั้งที่ 1 (งานส่งเสริมต่ำรำมหาวิทยาลัยทักษิณ, 2540), น.126-127.

⁹ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 มาตรา 29 บัญญัติว่า
เครื่องมือในพิกัดซึ่งได้รับอาญาบัตรในท้องที่จังหวัดใดแล้วถ้าบุคคลใดประสงค์จะนำไปใช้ทำการประมงในท้องที่จังหวัดอื่น ซึ่งจะต้องเสียเงินอากรสูงกว่า จะต้องเสียอากรเพิ่มเติมให้ครบตามอัตราในท้องที่นั้นเสียก่อนจึงจะใช้เครื่องมือนั้นได้

5.5.2 ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย

ในส่วนการดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการประมง เมื่อมีการฝ่าฝืน พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมงมีอำนาจเพียงจับกุมผู้กระทำความผิดส่งพนักงานสอบสวนเท่านั้น ขั้นตอนการดำเนินคดีต่างๆ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของพนักงานสอบสวน ซึ่งเท่าที่ผ่านมาพบว่าการดำเนินคดียังคงมีช่องว่างและไม่รัดกุม¹⁰

ปัญหาจากการลักลอบทำการประมงที่เป็นการต้องห้ามตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการลักลอบการใช้เครื่องมือ หรือวิธีการทำการประมงที่ต้องห้ามนั้น ลำพังแต่การลงโทษตามบทบัญญัติของกฎหมายอย่างรุนแรงเพียงอย่างเดียว ก็คงไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าไนกับที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ดูลงไปได้นั้นจะต้องเร่งสร้างเสริมจิตสำนึกให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำการประมง ให้ได้รับทราบและตระหนักรถึงความสำคัญของทรัพยากรเต่าทะเล ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะทำให้ผู้ที่ประกอบอาชีพประมงได้รับรู้และตระหนักรถึงความจำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมาย ที่รัฐได้กำหนดขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองทรัพยากรชายฝั่งทะเล รวมทั้งเต่าทะเลให้คงอยู่ต่อไป พร้อมทั้งนำมาตรการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญา อาทิเช่น การห้ามประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือการห้ามเข้าไปภายในเขตที่กำหนดภายใต้เงื่อนไขของกฎหมาย นำเอามาใช้บังคับควบคู่ไปกับการลงโทษตามบทบัญญัติที่มีอยู่แล้ว ก็จะทำให้รัฐสามารถที่จะแก้ไขปัญหาการลักลอบทำการประมงที่เป็นการต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไปกว่าเดิม

5.5.3 ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายการใช้อุปกรณ์ TED (Turtle Exclusive Device)

แม้จะมีบทบัญญัติของกฎหมายบังคับให้มีการใช้เครื่องมือแยกเต่าทะเลในเครื่องมืออวนลากกุ้งแล้วก็ตาม¹¹ แต่ในทางปฏิบัติพบว่าชาวประมงส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้เครื่องมือแยกเต่าเนื่องจากปัญหาหลายประการ อาทิ เช่น ราคาของเครื่องมือดังกล่าวมีราคาแพง และการติด

¹⁰ สุวัลักษณ์ สาธุมนัสพันธ์, กฎหมายกับการบริหารจัดการหมู่ทะเล, (นครปฐม : คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2548), น. 50.

¹¹ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การกำหนดให้ติดเครื่องมือแยกเต่าทะเลในเครื่องมืออวนลากกุ้งทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำ ลงวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2539

เครื่องมือจะทำให้รายได้เฉลี่ยจากการทำประมงในแต่ละครั้งลดลง นอกจานี้ชาวประมงยังอ้างว่า การการทำประมงกุ้งทะเลโดยใช้อวนลากในประเทศไทยไม่เคยมีเต่าทะเลติดขึ้นมาเลย¹² ซึ่งมีรายงานการวิจัยต่างๆ ที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าในเรื่องการติดตัวเต่าทะเลในประเทศไทยโดยใช้อวนลากในประเทศไทยกระบวนการต่อจำนวนของเต่าทะเลหรือไม่เพียงใด ประเทศไทยซึ่งเป็นภาคในบันทึกความเข้าใจด้านความร่วมมือในการอนุรักษ์เต่าทะเลในมหาสมุทรอินเดียและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ (IOSEA) ที่มีนโยบายสนับสนุนประเทศไทยให้ติดตั้งเครื่องมือแยกเต่าอยู่แล้ว ประเทศไทยจะขอความช่วยเหลือจากสำนักเลขานธิการของบันทึกความเข้าใจ IOSEA ในด้านผู้เชี่ยวชาญ เงินทุน และข้อมูล ในการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องการติดตั้งอุปกรณ์ TED (Turtle Exclusive Device) เพื่อให้การติดตัวเต่าของเครื่องมือแยกเต่าทะเล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกๆ ฝ่าย

5.6 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว

ปัญหาของมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันปัญหางานประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวแบ่งได้เป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

5.6.1 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายที่กำหนดห้ามไม่ให้มีการทิ้งขยะมูลฝอย

มาตรการทางกฎหมายที่กำหนดห้ามไม่ให้มีการทิ้งขยะมูลฝอยลงไปในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวแบ่งได้เป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

ที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลที่อยู่ภายใต้เขตอุทยานแห่งชาตินั้น ยังมีบทกำหนดโทษต่อผู้ฝ่าฝืนที่ต่ำมากจนเกินไป¹³ ทำให้ไม่อาจที่จะบัญญัติให้มีการกระทำความผิดได้ และมีการกระทำความผิดซ้ำขึ้นอยู่เสมอ ดังนั้นจึงทำให้รัฐยังไม่สามารถที่จะใช้มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและแก้ไข

¹² ศูนย์พัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยผังตะวันออก, กองประมงทะเล กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, “ผลกระทบของเครื่องมือแยกเต่าทะเลต่อประสิทธิภาพการจับของอวนลากกุ้ง”, เอกสารวิชาการฉบับที่ 6/2543, น.65-68.

¹³ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 มาตรา 27 บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 16 (18) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ปัญหาการลื่นไถ่ของโกรังด์ที่อยู่อาศัยของเต่าทะเล ที่เกิดขึ้นมาเนื่องจากสาเหตุในการทิ้งขยะนุ่ฟอยและสิ่งปฏิกูลของกลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

5.6.2 ปัญหาในเรื่องการดำเนินกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยว

(1) การดำเนินกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกประเทต่างๆ เช่น เจ็ตสกี เรือสกู๊ตเตอร์ หรือเรือร์วที่ให้บริการนักท่องเที่ยวในการพาไปดำน้ำชมปะการัง ซึ่งการให้บริการทางด้านกิจกรรมประเทตันนี้ จะเกิดปัญหาเกี่ยวกับการจอดเรือหรือการทิ้งสมอเรือท่องเที่ยวลงไปในแนวปะการัง รวมไปถึงการปล่อยของเสียหรือคราบน้ำมันลงไปในน้ำทะเล โดยมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้คือ มาตรา 16(9) บทบัญญัติส่วนนี้สามารถนำมาใช้ได้ให้บุคคลใดจอดเรือในบริเวณแนวปะการัง หรือสถานที่ซึ่งไม่ได้มีเจ้าไว้สำหรับจอดเรือได้เป็นอย่างดี แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะเกิดในแต่ละปีมีความเรื้อรัง หรือยานพาหนะชนิดต่างๆ ที่เข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเลนั้น อาจจะมีจำนวนมากเกินไปกว่าที่อุทยานแห่งชาตินั้นๆ จะสามารถรองรับได้ เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากภาระอนุญาตให้ยานพาหนะเข้าไปในอุทยานแห่งชาติทางทะเลนั้นอยู่กับดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ โดยไม่มีหลักเกณฑ์ใดมาควบคุมการใช้ดุลพินิจนั้น ดังนั้นอุทยานแห่งชาติทางทะเลบางแห่งจึงมีจำนวนปีริมาณเรือประเทตต่างๆ เข้าไปอยู่รวมกัน ณ จุดฯ หนึ่งมากเกินไปกว่าที่พื้นที่บริเวณนั้นจะสามารถรองรับเจ้าไว้ได้ ทางแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้ อาจจะทำได้โดยเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในเรื่องการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ส่วนปัญหาในเรื่องการจอดเรือและทิ้งสมอเรือจนเป็นเหตุให้ปะการังและสัตว์น้ำชนิดต่างๆ ถูกทำลายไป อาจแก้ปัญหาโดยออกกฎหมายห้ามห่วงด้วยมีเขตจอดเรือขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณที่เห็นว่าการจอดเรือโดยการทิ้งสมอเรืออาจเป็นอันตรายต่อปะการัง โดยการออกกฎหมายนี้ อาจดำเนินการได้ตามความในมาตรา 12 (1) แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456¹⁴

(2) การที่ปล่อยให้มีกิจกรรมการดำน้ำในบริเวณแนวปะการังในรูปแบบต่างๆ กิจกรรมการดำน้ำ Sea walker, scuba diving, snorkeling โดยที่ไม่ได้มีการควบคุมจากบทบัญญัติของกฎหมาย และยังไม่มีการวางแผนในการจัดการควบคุมที่เพียงพอแล้ว ก็อาจจะเกิดผลกระทบขึ้น

¹⁴ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 12 (1) บัญญัติว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎหมายห้ามห่วงด้วยมีเขตจอดเรือ คลองหรือทะเล cautious แห่งเดียวที่ไม่ได้เป็นเขตท่าเรือและเขตจอดเรือ

ต่อสภาพแวดล้อมในบริเวณนั้นได้¹⁵ ดังนั้นจึงควรที่จะกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานผู้ที่รับผิดชอบไม่ว่าจะเป็น กรมทรัพยากรชัยฝั่งทะเล กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวมทั้งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กำหนดมาตรฐานทางกฎหมายขึ้นมาเพื่อควบคุม การประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวประเภทการดำน้ำบริเวณแนวปะการังแบบต่างๆ ทั้งที่อยู่ในเขต อุทยานแห่งชาติทางทะเลหรือเขตพื้นที่คุ้มครองอื่นๆ โดยการออกเป็นประกาศเพื่อควบคุมการ ประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทดังกล่าว ให้อยู่ภายใต้ขอบเขตที่จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ ขึ้นต่อสภาพแวดล้อมบริเวณแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเล

การแก้ไขปัญหาการถูกทำลายลงปีของแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเลที่มีผลกระทบจากการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว ในส่วนของการแก้ไขปัญหารือผลกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการกระทำของกลุ่มนักท่องเที่ยวนั้น รู้สึกว่าที่เร่งส่งเสริมให้มีการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco-tourism) ขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวภายในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเลต่างๆ ทั้งนี้ก็เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มองเห็นคุณค่า และตระหนักรถึงความจำเป็นในการร่วมกันดูแลรักษาแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าทะเล

จากปัญหาต่างๆที่ก่อขึ้นมาแล้วข้างต้น ยังพบว่ามีอีกปัญหานึงที่ทำให้การอนุรักษ์เด่นของประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จ คือ ปัญหาเกี่ยวกับประชาชน เมื่อจากประชาชนบางส่วนยังขาดจิตสำนึกในการที่จะอนุรักษ์เด่นของประเทศไทย จึงยังคงมีการล่าหรือค้าเด่นอยู่ โดยประชาชนยังคงกระทำการอันเป็นการส่งเสริมให้มีการทำลายเด่นมากขึ้น เช่น การบุกรุกแหล่งธรรมชาติ การทำให้ทรัพยากร้ายฝังเสื่อมโทรมลง ความนิยมในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเด่น รวมทั้งการสร้างโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นบริเวณชายหาด ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อสภาพแวดล้อมบริเวณเหล่านี้อย่างสำคัญและที่ว่างไปของเด่น

¹⁵ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550 , น.50.